Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Maig 2024

Avaluació diagnòstica 2023-2024
4t d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 3

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ Curs: _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf blau o negre no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta...).
- En aquesta prova, trobaràs preguntes amb diversos tipus de respostes on hauràs de:
    - marcar una opció correcta,
    - marcar més d'una opció correcta,
    - escriure la resposta,
    - marcar si les afirmacions són vertaderes (V) o falses (F),
    - relacionar amb una fletxa les opcions de dues columnes,
    - emplenar espais en blanc amb la paraula correcta.
- Aquesta prova té 2 parts.
    - La **PART 1** és per respondre les preguntes.
        - Les primeres són sobre un text que escoltaràs i la resta sobre dos textos que llegiràs.
        - Fixa't si hi ha una o més respostes correctes per a cada pregunta.
        - Si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ i marca de nou la resposta correcta amb una ☒.
        - Per tornar a marcar com a correcta una resposta prèviament emplenada, encercla-la (■).
    - La **PART 2** és per escriure la redacció final, que ha de tenir entre 6 i 8 línies. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom d'*esborrany*.
        - Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre.

Comprensió oral

Ara escoltaràs un text dos cops. El primer és per respondre les preguntes i el segon per repassar-ne les respostes.

Àudio: Podcast Diferents i feliços, la història d'en Pol i na Lila

1. Com podem saber quan parla el **narrador** en aquesta història?
(*Marca l'opció correcta.*)

☐ A. Quan diu: «Hola, soc el narrador» i comença a parlar.

☐ B. Les històries no tenen narradors, només personatges que parlen.

☐ C. Quan descriu pensaments, accions o sentiments dels personatges.

☐ D. El narrador és invisible i no interactua amb la història de cap manera.

2. Aquesta història és una faula perquè és un conte curt que té una lliçó moral i ensenya coses importants. Com pots saber que aquesta **informació** és **certa**?
(*Marca les opcions correctes.*)

☐ A. Pots preguntar-ho als teus companys de classe.

☐ B. Pots cercar la paraula faula en un diccionari i comprovar si té aquestes característiques.

☐ C. Pots preguntar-ho a la mestra i demanar-li que et posi exemples.

☐ D. Pots cercar-ho a qualsevol pàgina web.

0-1-2 ☐

3. Els animals varen acudir a la festa de ball que havien preparat en Pol i na Lila. Com **convidaries** els teus amics més especials si fessis una festa de ball?
(*Marca les opcions correctes.*)

☐ A. Enviant correus electrònics amb la informació de la festa.

☐ B. Deixant una nota al fanal del teu barri i que vengui qui vulgui.

☐ C. Fent targetes d'invitació on hi hagi l'adreça equivocada de casa.

☐ D. Enviant missatges de text als teus amics amb detalls de la festa.

0-1-2 ☐

4. Escriu l'**adjectiu** que més descriu la personalitat de cada personatge.

llesta **amable** **ballarí** **dolent** **trist** **despistat**

_____

_____

_____

0-1-2 ☐

5. Què van descobrir en **Pol** i na **Lila** a mesura que passaven temps junts?
(*Marca l'opció correcta.*)

☐ A. Que compartien els mateixos interessos.

☐ B. Que es volien allunyar l'un de l'altre.

☐ C. Que no tenien res en comú.

☐ D. Que no els agradava passar temps junts.

6. **Completa** la frase següent.
(*Escriu una paraula a cada espai*.)

Aquesta faula la pots escoltar a la _____ del teu poble o la teva ciutat i a la teva _____ .

0-1-2 ☐

7. Com creus que varen reaccionar els altres **animals** a les paraules de Serafina?
(*Marca les opcions correctes*.)

☐ A. Estaren en total desacord.

☐ B. Mostraren una actitud negativa.

☐ C. Reaccionaren de manera positiva.

☐ D. Varen aplaudir les seves paraules.

0-1-2 ☐

8. El text que acabes d'escoltar acaba amb una festa ***increïble***.
Escriu una **paraula** que tingui el mateix **significat**.

0-1 ☐

9. Per què creus que el caragol fa servir l'expressió «**estar més content que un gínjol**»?
(*Raona la teva resposta*.)

0-1-2 ☐

La prova continua a la pàgina següent ➔

Comprensió lectora 1

EL PETIT PRÍNCEP I LA GUINEU

Un dia, mentre el Petit Príncep explorava el planeta Terra, va trobar una guineu intel·ligent i molt simpàtica.

-Hola! Qui ets tu? —va demanar el Petit Príncep.

-Soc una guineu. Sembles una mica trist. Què et passa? —va dir la Guineu.

-Sí, estic trist perquè no tenc amics i no sé com fer-ho —va dir, mentre mirava la Guineu.

-Si em domestiques sabràs el que és tenir un amic. L'amistat és màgica, petit amic. **L'essencial és invisible als ulls.** Això significa que el que fa especial a un amic no es veu amb els ulls, sinó amb el cor —va assegurar la Guineu.

-No ho entenc del tot. Què vol dir *domesticar*? —demanà el Petit Príncep.

-*Domesticar* és crear lligams especials. Si em domestiques, ens necessitarem i serem únics al món. —va assegurar la Guineu.

-Ah, ho entenc! Com puc domesticar-te? —va dir el Petit Príncep il·lusionat.

-Has de ser pacient. Comencem amb petites passes. Asseu-te a prop meu, sense dir res. Deixa que els nostres cors es coneguin sense paraules —va dir la Guineu.

Amb el temps, el Petit Príncep i la Guineu es van fer amics. Quan va arribar l'hora de dir adeu, la Guineu va compartir una saviesa especial amb el Petit Príncep.

-Recorda sempre això: l'essencial és invisible als ulls. Les amistats veritables són com roses que plantem en els nostres cors. Guarda aquest tresor, petit amic, i mai estaràs sol —va dir mirant als ulls al petit nen.

-Gràcies, Guineu. Sempre et portaré al meu cor com una amiga especial. Adeu, mai oblidaré el que m'has ensenyat —dient adeu amb la mà.

Amb un somriure, la Guineu va dir:

-Adeu, petit amic. Recorda sempre la màgia de l'amistat. Esper trobar-te ben aviat.

Antoine de Saint Exupéry, *El Petit Príncep* - (adaptació)

10. El **text** que has llegit és:

(*Marca l'opció correcta.*)

- ☐ A. una cançó.
- ☐ B. una poesia.
- ☐ C. una narració.
- ☐ D. una obra de teatre.

11. Com saps què és **títol** del text?
(*Marca l'opció correcta.*)

- ☐ A. Perquè representa la idea principal.
- ☐ B. Perquè està en negreta i majúscula.
- ☐ C. Perquè el títol sempre té un dibuix al costat.
- ☐ D. Perquè sempre és la primera paraula del text.

12. Quina és la **lliçó** que la Guineu ensenya al Petit Príncep?
(*Marca l'opció correcta.*)

- ☐ A. Que l'amistat és pura màgia.
- ☐ C. Que el Petit Príncep hauria de viure sol.
- ☐ B. Que les guineus són animals intel·ligents.
- ☐ D. Que les flors són millors amigues dels nens.

13. La Guineu aconsella el Petit Príncep sobre com fer amics. Què li **aconsella**?
(*Marca les opcions correctes.*)

- ☐ A. Escoltar amb atenció els consells de la gent amb experiència.
- ☐ B. Tenir en compte el que els altres pensen d'ella.
- ☐ C. Estar atent als bons comportaments de les persones que ens envolten.
- ☐ D. Imitar el que fa l'altra gent sense pensar si està bé o no.

0-1-2 ☐

14. En aquest fragment hi ha frases molt importants que ens ensenyen coses. Hi ha altres textos que tenen frases amb **significats** semblants. Relaciona-les.
(Uneix-les amb una fletxa.)

1.	«L'amistat és màgica.»	A.	«Les coses importants són les que no ho semblen» (Rodoreda, M., *Quanta, quanta guerra...* 1980)
2.	«L'essencial és invisible als ulls.»	B.	«Les amistats verdaderes sobreviuen» (*Les dues amigues*, Isop s. VII aC)
3.	«Guarda aquest tresor.»	C.	«Et duré sempre al pit» (*Jaculatòria*, J. Salvat-Papasseit)
4.	«Sempre et portaré al meu cor.»	D.	«L'amistat fa les situacions adverses més lleugeres» (*L'amistat*, Ciceró, s. I aC)

0-1-2 ☐

15. Què va aprendre el Petit Príncep sobre l'**amistat** després de conèixer la Guineu?
(*Marca les opcions correctes*.)

☐ A. Que no necessita amics per ser feliç.

☐ B. Que l'amistat és fàcil de trobar.

☐ C. Que les guineus són millors amigues que les persones.

☐ D. Que l'amistat requereix paciència i dedicació.

0-1-2 ☐

16. Per què l'autor ha escrit aquest **text**?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. Perquè aprenguin que l'única cosa important és el que es veu amb els ulls.

☐ B. Per a inspirar als nens a ser impacients i aprenguin com fer enemics en lloc d'amics.

☐ C. Per avorrir-se llegint aquesta història tan confusa sobre el Petit Príncep i la Guineu.

☐ D. Per ensenyar sobre la importància de l'amistat i connectar amb altres persones.

17. Què significa ***domesticar*** en aquesta història?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. Crear amistats.
- ☐ B. Ser independent.
- ☐ C. Viure a la natura.
- ☐ D. Ser una mascota.

18. Per què la paraula ***Terra*** va amb **majúscula** al text?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. Perquè és un error i s'escriu en minúscula.
- ☐ B. Perquè es refereix a un nom propi.
- ☐ C. Perquè és el nom del protagonista de la història.
- ☐ D. Perquè indica un lloc específic, no qualsevol terra.

19. Què fa que aquesta història sigui **especial**?
(*Marca les opcions correctes*.)

- ☐ A. Els dibuixos acompanyants.
- ☐ B. Els viatges del Petit Príncep.
- ☐ C. Els tipus de personatges.
- ☐ D. El missatge emocional sobre l'amistat.

0-1-2 ☐

20. Per què creus que el Petit Príncep se sentia **trist** al principi de la història?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. Perquè no li agradava viatjar.
- ☐ B. Perquè no li agradaven les flors.
- ☐ C. Perquè no li agradaven les guineus.
- ☐ D. Perquè no tenia amics i se sentia sol.

Comprensió lectora 2

21 de maig de 1932

Estimat Diari,

Avui ha estat un dia increïblement emocionant! Avui, he volat a través del llarg oceà Atlàntic a bord del meu petit avió.

Vaig començar ben dematí. El sol tot just començava a elevar-se quan em vaig dirigir cap al meu petit avió, el Friendship. Les mans em tremolaven d'emoció mentre verificava cada part de l'avió.

Vaig enlairar-me amb el cor ple d'alegria. Vaig sentir el vent acariciar la meva cara i els meus cabells es despentinaven pel vent. Però tot no va ser fàcil. Els núvols eren ben grisos i el vent bufava amb força. L'avió botava com una fulla en una tempesta.

Em vaig enfrontar a desafiaments increïbles. Les ones de l'oceà semblaven muntanyes des de dalt i, de vegades, el renou del motor es perdia amb el renou del vent i les ones de la mar. Però enmig de totes aquestes dificultats, va passar una cosa increïble: vaig sentir una connexió amb el cel i el mar com mai!

El meu repte més gran va ser mantenir la meva ruta. L'oceà és tan gran que moltes vegades és difícil saber cap on anar. Cada repte superat m'ha fet més forta i decidida per arribar a la meva destinació.

Tot i les dificultats, la sensació de volar sobre l'oceà, envoltada de núvols i sol brillant, és una cosa que mai no oblidaré. La llibertat que se sent quan estàs volant no es pot descriure. Ja tenc ganes de repetir-ho, ja que hi ha molts més oceans per creuar i més cels per explorar.

Així que, estimat diari, encara que avui ha estat un dia ple de desafiaments, estic plena d'emoció pels viatges que vendran. Cada desafiament m'ensenya alguna cosa nova i m'acosta un pas més als meus somnis. I jo, Amelia Earhart, estic decidida a seguir volant alt i lluny, cap a el desconegut, amb l'esperança d'inspirar altres persones a fer el mateix.

Fins a la propera aventura,

Amelia.

P.D. Estic ansiosa per explicar-te sobre els meus propers vols i tan emocionant com ha de venir!

21. A la postdata (**P.D.**), Amelia Earhart diu que està ansiosa per explicar més sobre els seus pròxims vols. Digues quina de les **definicions** següents és **vàlida**.
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. Una P.D. és una paraula misteriosa que s'afegeix al principi de la carta.

☐ B. Una P.D. és una salutació amigable que s'utilitza per començar una carta.

☐ C. Una P.D. és una pregunta que es fa al començament de la carta per obtenir una resposta ràpida.

☐ D. Una P.D. és una frase que es col·loca al final de la carta després de la signatura per afegir informació addicional.

22. Què explica Amelia Earhart en el seu **diari**?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. Les seves emocions i experiències en el vol.

☐ B. La seva rutina d'exercicis matinals.

☐ C. La seva recepta de cuina preferida.

☐ D. Els seus animals de companyia preferits.

23. Quines **emocions NO** sent Amelia abans del vol?
(*Marca les opcions correctes*.)

☐ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

0-1-2 ☐

24. Què feia Amelia Earhart quan el **sol** es començava a **elevar**?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. Navegar en l'oceà.
- ☐ B. Es va posar a dormir.
- ☐ C. Preparar-se per al vol.
- ☐ D. Cuidar dels seus cabells.

25. Segons el text, Amelia Earhart ens explica que durant el seu vol va sentir una «**connexió amb el cel i el mar**». A quin tipus de ***connexió*** es refereix?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A.

Continuïtat, coherència, de les paraules, de les idees, seqüència lògica.

☐ B.

Fet d'estar lligades una cosa amb una altra de la mateixa natura per una relació estreta.

☐ C.

Operació que es fa per connectar un aparell o un sistema a la xarxa elèctrica, telefònica, etc.

☐ D.

Establiment de contacte amb un component de maquinari o de programari per tal d'iniciar una comunicació.

26. A continuació tens unes frases que s'identifiquen amb els números 1,2,3 i 4.
Tria l'opció correcta que les ordena, segons explica Amelia Earhart abans de començar la seva ruta sobre l'oceà.

1.	**2.**	**3**.	**4.**
Va enlairar-se amb el cor ple d'alegria.	Es va afrontar a desafiaments.	Es va aixecar ben dematí.	Va verificar cada part de l'avió.

☐ A. 2 → 3 → 1 → 4

☐ B. 4 → 2 → 1→ 3

☐ C. 1 → 2 → 3 → 4

☐ D. 3 → 4 → 1 → 2

27. Completa la frase següent.
(*Escriu una paraula a cada espai*.)

Durant el vol Amelia Earhart va haver de desafiar _____ i _____ .

0-1-2 ☐

28. Segons el text, què significa ***inspirar***?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. Copiar el que fan els altres.

☐ B. Motivar a altres persones.

☐ C. Respirar profundament.

☐ D. Dir mentides a altres persones.

29. Amelia Earhart escriu al seu diari perquè vol explicar la seva vida i com se sent. A continuació hi ha **frases** d'altres autors de diaris, quin **expressa** el **mateix** motiu per escriure que n'Amelia?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. «No visqueu, escriviu».
(F. Pessoa)

☐ B. «El diari és sempre un exercici literari».
(E. Sòria)

☐ C. «Tinc ganes d'escriure».
(A. Frank)

☐ D. «Un diari és la forma més còmoda d'escriure».
(R. Musil)

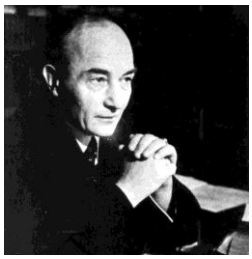

30. Per què creus que Amelia Earhart escriu aquest **diari**? Raona la teva resposta amb **exemples** del **text**.

0-1-2

La prova continua a la pàgina següent ➔

EXPRESSIÓ ESCRITA

Escriu en 50 paraules (de 6 a 8 línies) i d'una manera senzilla un **viatge** que hagis fet (si no has viatjat, t'ho pots inventar). Pots explicar on i amb qui has anat, com hi has anat, què t'ha agradat més, etc.

Esborrany

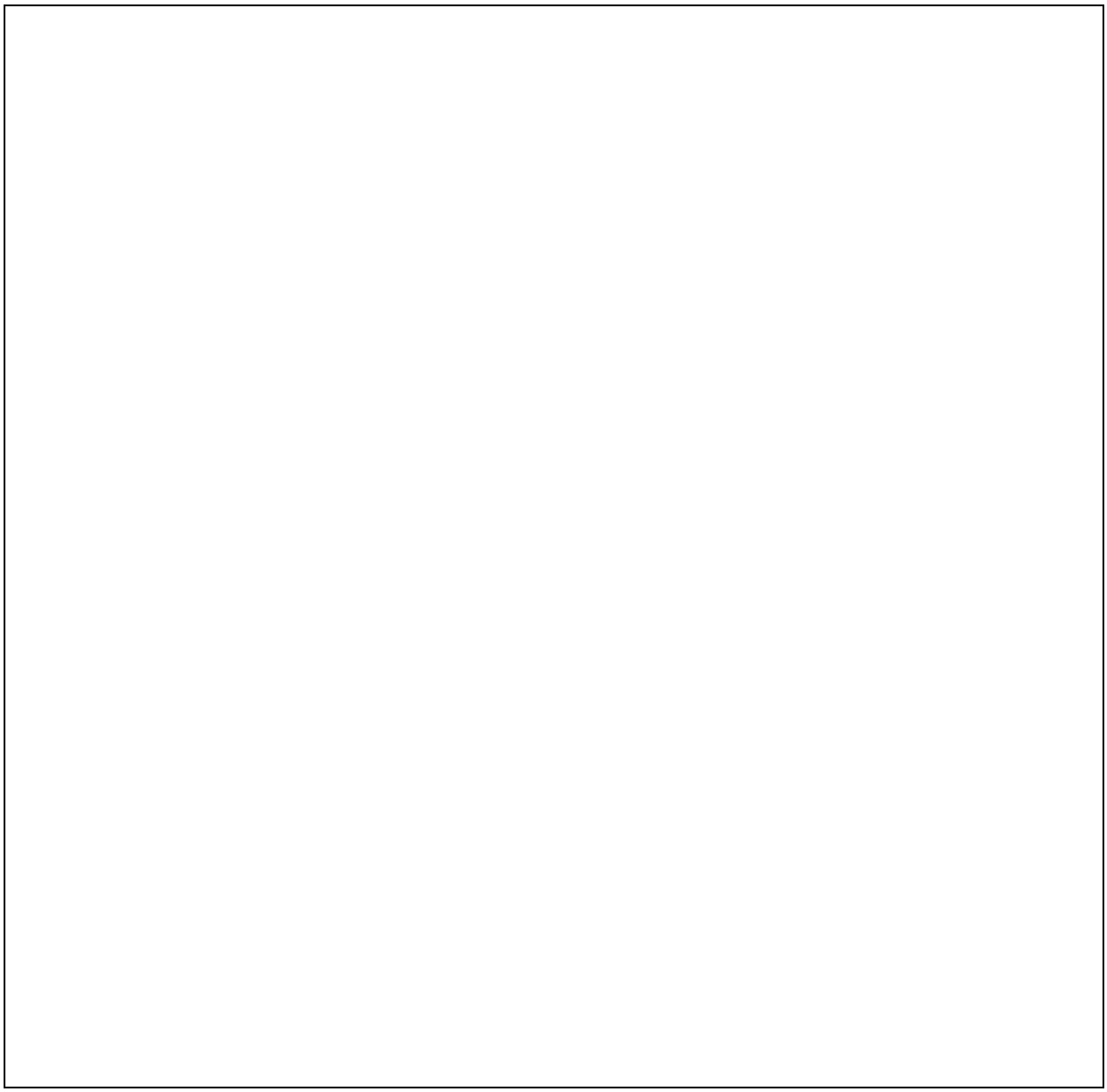

31a	31b	31c	31d	31e	31f	31g	31h	31i	31j
0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31k	31l	31m
0-1	0-1	0-1
☐	☐	☐

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Avaluació diagnòstica 2023-2024 IAQSE-CAIB © 2024 by IAQSE is licensed under CC BY-NC 4.0

Les imatges emprades per al disseny de la prova tenen les llicències